

Sivistysvaliokunta / Bildningsutskottet 28.10.2024 § 123

1101/12.07.00.00/2024

Valmistelija / Beredare: varhaiskasvatusjohtaja / direktör för småbarnspedagogik Mervi Keski-Oja, mervi.keski-oja(at)sipoo.fi, suunnittelija / planerare Hanna Manner hanna.manner(at)sipoo.fi

Taustaa

Sivistysvaliokunnan päätöksen (07.05.2024 § 75) mukaisesti varhaiskasvatustoimiala järjestää ruotsinkielistä esiopetusta koko Etelä-Sipoon alueella alkaen syksyllä 2025. Muutos turvaa esioppilaiden yhdenvertaisen kohtelun kunnassa asiakasmaksuissa, loma-aikojen hoitojärjestelyissä, kuljetusperiaatteiden noudattamisessa sekä lakisääteisen täydentävän varhaiskasvatuksen tarjoamisessa kaikille esikoululaisille.

Tämä tarkoittaa muutosta Boxby skolan, Salpar skolan ja Gumbostrands skolan oppilaaksiottoalueilla, joissa esiopetusta on aiemmin järjestänyt koulutuksen toimiala. Kuluvalle toimintakaudella 2024–2025 esiopetusta järjestetään vain Gumbostrands skolan yhteydessä, sillä Boxby skolan esiopetukselle ei järjestynyt sopivaa tilaa ja Salpar skolan esiopetukseen ei ilmoittautunut ilmoittautumisajankohtana riittävää määrää lapsia toiminnan käynnistämiseksi.

Varhaiskasvatuksen toimiala on selvittänyt konkreettisia esiopetuksen järjestämispaikkoja yhteistyössä Yhdyskunnan ja ympäristön toimialan kanssa. Selvityksessä kuvataan ruotsinkielisen esiopetuksen nykytila, ennuste ruotsinkielisten lasten määrästä Etelä-Sipoossa tulevaisuudessa, sekä vaihtoehtoiset ratkaisut esiopetuksen käytettävissä olevista tiloista ja ruotsinkielisen esiopetuksen järjestämisestä Etelä-Sipoossa syksystä 2025 alkaen. Selvityksen yhteydessä on kuultu kuntalaisia, kuultu lasten näkemyksiä heitä haastatteleamalla sekä toteutettu vaikutusten ennakoarviointi esitetyistä vaihtoehdoista.

Tämä Etelä-Sipoon ruotsinkielisten esiopetuspaikkojen selvitys liitetään osaksi varhaiskasvatuksen tulevaa palveluverkkosuunnitelmaa, jonka yhteydessä erilaisia tilavaihtoehtoja ja pitkän aikavälin ratkaisuja arvioidaan tarkemmin. Ruotsinkielisen esiopetuksen järjestäminen tuodaan päätöksentekoon aikataulusyistä jo ennen muun palveluverkkosuunnitelman valmistumista, jotta esiopetuksen ilmoittautumisprosessi etenee ajoissa.

Esiopetuksen järjestämisen periaatteita

Sipoossa on linjattu, että esiopetus järjestetään koulujen yhteydessä. Tämä mahdollistaa esi- ja alkuopetuksen yhteistyön toteuttamisen, sekä yhtenäisen koulupolun niille lapsille, joiden esiopetus toteutuu omalla oppilaaksiottoalueella. Kunnallisen esiopetuksen järjestämisvastuu on lukuvuodesta 2025–2026 alkaen kokonaan varhaiskasvatuksen toimialalla.

Yksityisillä palveluntuottajilla on edelleen mahdollisuus järjestää Sipoossa esiopetusta ja esiopetusta täydentävää varhaiskasvatusta, jos sille asetetut ehdot täyttyvät. Tällä hetkellä ruotsinkielistä esiopetusta järjestää Keski- ja Pohjois-Sipoon alueella Nickby Barntädgård ja suomenkielistä esiopetusta

Lehmuslinnan päiväkotiki sekä Etelä-Sipoon alueella Musiikkipäiväkotiki Poco. Lisäksi perheillä on mahdollisuus hakeutua esiopetukseen myös Sipoon naapurikuntaan joko yksityiseen tai kunnalliseen esiopetukseen.

Esiopetuksen järjestämisessä on otettava huomioon lakisääteinen esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus osana esiopetukseen osallistuvan lapsen päivää. Maksutonta esiopetusta järjestetään klo 9–13, ja muuna aikana (klo 6.30–9 ja 13–17.30) lapsi osallistuu täydentävään varhaiskasvatukseen. Tavoitteena on, että lapsen näkökulmasta päivä on yhtenäinen ja hän voi viettää koko päivän samassa ryhmässä pysyvän henkilöstön kanssa.

Esiopetuksen henkilöstömitoitus

Esiopetuksen järjestämisessä huomioidaan varhaiskasvatuslain mukainen henkilöstömitoitus (1 aikuinen / 7 lasta). Koulutetun henkilöstön riittävyys on keskeistä turvallisen ja laadukkaan esiopetuksen ja täydentävän varhaiskasvatuksen järjestämiseksi. Pienelläkin lapsimäärällä (alle 8 lasta) ryhmä tarvitsee vähintään kaksi aikuista, jotta henkilöstön työvuorot kattavat koko esiopetus- ja varhaiskasvatuspäivän.

Henkilöstön poissaolotilanteissa kahden aikuisen esiopetusryhmä on hyvin haavoittuva, sillä erityisesti ruotsinkielisten sijaisten saaminen on haastavaa. Lisäksi henkilöstö työskentelisi yksin noin 2,5 tuntia päivittäin lasten varhaiskasvatusaikojen mukaan. Koko ryhmän turvallisuuden näkökulmasta yksin työskentely varhaiskasvatuksessa ei ole toivottavaa.

Esiopetuksen koulukuljetusperiaatteet

Esiopetuksen koulukuljetuksen voi saada lapselle osoitettuun ensisijaiseen esiopetuspaikkaan. Esikoululaisille myönnetään koulukuljetus ensisijaisesti huoltajalle maksettavan saattoavustuksen muodossa. Tämä tarkoittaa, että huoltajat huolehtivat oppilaan kuljettamisesta esikouluun ja takaisin. Saattoavustus myönnetään, mikäli matkan pituus on yli 5 km tai koulumatka on Sivistysvaliokunnan päätöksen mukaan luokiteltu vaaralliseksi.

Oikeus koskee vain neljän tunnin aikaisen esiopetuksen ja kodin väliä, joten esiopetuksen kuljetusta ei voi saada täydentävän varhaiskasvatuksen ja kodin välisille matkoille. Sipoon kunnan koulukuljetusperiaatteet noudattavat sekä perusopetuslakia että sivistysvaliokunnan tekemää päätöstä.

Esiopetusyksiköt ja lapsimäärät Etelä-Sipoossa

Lukuvuonna 2024–2025 ruotsinkielistä esiopetusta järjestetään Etelä-Sipoon alueella koulutuksen toimialan järjestämänä Gumbostrand förskolassa, joka toimii Gumbostrands skolan yhteydessä, sekä varhaiskasvatuksen järjestämänä Söderkulla förskolassa Miilin rakennuksessa. Lisäksi ruotsin kielellä toimii Miilin kielikylpyryhmä, joka on sijoitettu Langsängens daghemin tiloihin. Kielikylpyopetus on suunnattu lapsille, joiden äidinkieli on muu kuin ruotsi, ja mahdollistaa koulupolun kielikylpyluokalla.

Taulukko 1. Etelä-Sipoon esiopetusyksiköt ja lapsimäärät lukuvuonna 2024–2025

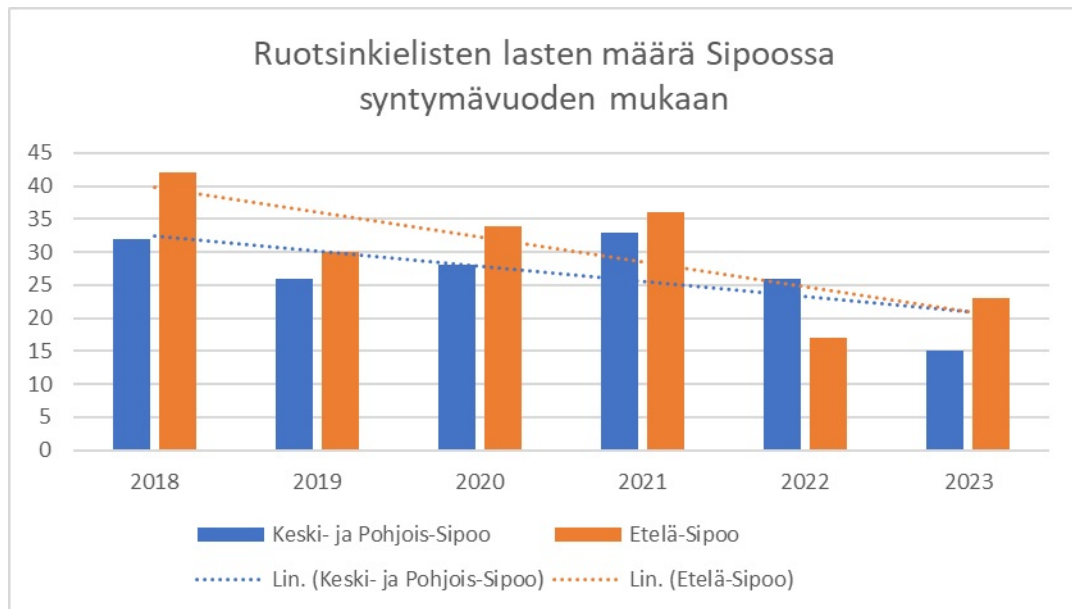
Esiopetusyksikkö	Ryhmät / kieli	Lapsimäärä	Tila
Gumbostrand förskola	1 ruotsi	8	Gumbostrands skola
Söderkulla förskola	2 ruotsi	34	Miili: Söderkulla skola
Miilin kielikylpy	1 ruotsi, kielikylpy	13	väistötila Landsängens daghem
Sipoonlahden esiopetus	2 suomi	45	Miili: Sipoonlahden yhtenäiskoulu

Kuva 1. Ruotsinkielinen esiopetus ja oppilaaksiottoalueet 2024–2025

Ruotsinkielisen lapsiväestön määrä vähenemässä

Kuva 2. Ruotsinkielisten lasten nykyinen määrä koko Sipoossa

Lähivuosina ruotsinkielisten lasten määrä on vähenemässä koko kunnassa, ellei ruotsinkielisten perheiden muutto Sipooseen lisäännä voimakkaasti. Etelä-Sipoon kyläkoulujen nykyisillä oppilaaksiottoalueilla ruotsinkielisten lasten määrä vähenee siten, että esiopetuksen odotetut oppilasmäärät vuosina 2025–2029 vaihtelevat 1–8 lapsen välillä.

Väestötietoihin merkitty äidinkieli on toistaiseksi ainoa luotettava tapa arvioida ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tarvetta kunnassa. Myös kunnalle myönnettävien valtionosuuksien määräytymisessä merkitystä on nimenomaan väestötietojärjestelmään merkityllä henkilön äidinkielellä.

Alla oleva taulukko perustuu tämänhetkisiin väestötietoihin (09/2024) ja siihen on lapsen syntymävuoden lisäksi merkitty vuosi, jolloin lapsi aloittaa esiopetuksessa. Lisäksi Immersbyn alueella asuu kuusi ruotsinkielistä lasta, joiden syntymävuosi on 2018–2023.

Taulukko 2. Ruotsinkielisten lasten määrä Etelä-Sipoossa oppilaaksiottoalueittain.

Oppilaaksiottoalue	2018 / eo2024	2019 / eo2025	2020 / eo2026	2021 / eo2027	2022 / eo2028	2023 / eo2029
Söderkulla	25	19	16	22	9	14
Gumbo	9	5	8	3	1	4
Salpar	2	3	5	6	1	1
Box	6	3	5	5	6	4
Yhteensä	42	30	34	36	17	23

Lapset, joiden äidinkieli on muu kuin ruotsi

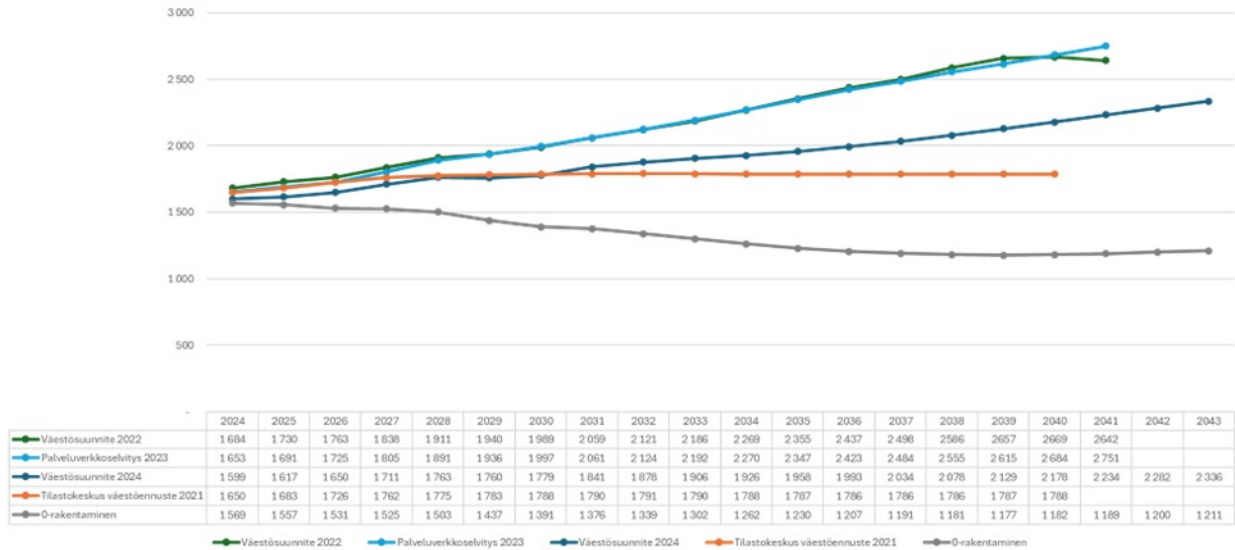
Ruotsinkieliseen esiopetukseen hakeutuu jonkin verran myös lapsia, joiden äidinkieli on muu kuin ruotsi. Erityisesti tämä koskee kaksikielisiä (suomi-ruotsi) perheitä. Vuosittain lisäys on koko Sipoossa ollut noin 5–10 lasta.

Kuluvana lukuvuotena Etelä-Sipoon ruotsinkieliseen esiopetukseen hakeutui kolme lasta, joiden äidinkieli on muu kuin ruotsi. Lukuvuonna 2025–20206 esiopetukseen osallistuvassa ikäluokassa lisäyksen arvioidaan olevan noin seitsemän lasta perustuen ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen tämänhetkiseen osallistujamäärään. Sipoon ruotsinkielisessä kouluissa suomenkielisiä oppilaita on keskimäärin 11,6 % koulun oppilasmäärästä.

Väestösuunnite huomioi kunnan rakentamisennusteen

Kuva 3. Koko kunnan 0–6-vuotiaat eri väestöennusteissa

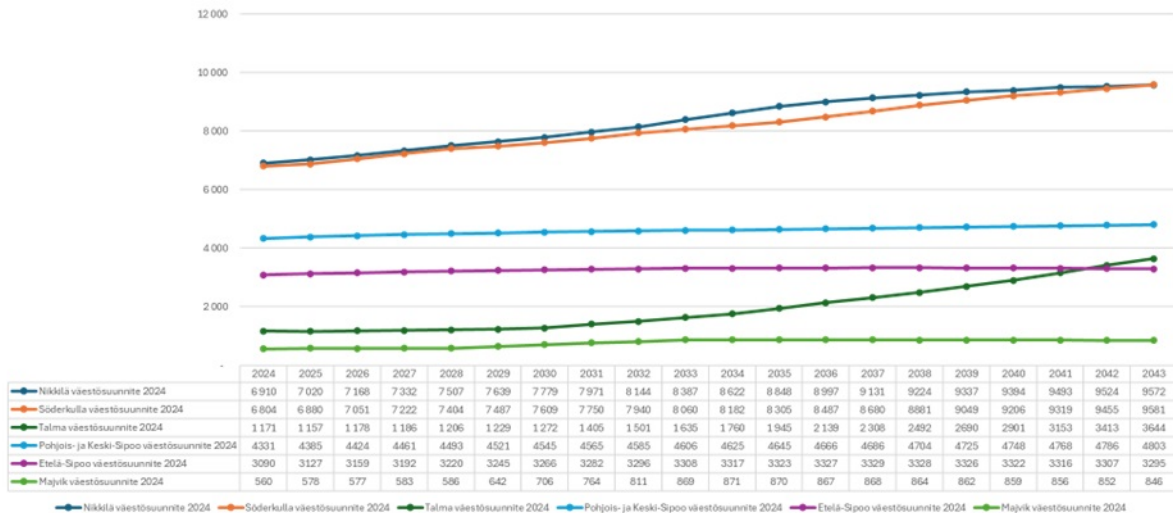
Koko kunnan 0-6 - vuotiaat eri väestöennusteissa

Tummansinisellä kuvattu Sipoon väestösuunnite on päivitetty kevään 2024 aikana, ja siinä on huomioitu Tilastokeskuksen taustatiedot sipoolaisista, CGIn paikkatiedot kiinteistöistä ja kunnan rakentamisennuste, mikä perustuu kaavoitusohjelmaan, investointiohjelmaan ja kunnassa käynnissä oleviin rakennushankkeisiin.

Väestösuunnitteessa kunnan 0–6-vuotiaiden kasvu olisi vuoteen 2030 mennessä noin 180 lasta. Väestösuunnitteen toteutuminen edellyttää rakennushankkeiden etenemistä. 0-rakentamisen tilanteessa lapsiväestön määrän odotetaan puolestaan vähenevän noin 180 lasta. Väestösuunnitteessa oletetaan, että ruotsinkielisten osuus pysyy nykyisessä noin 30 % Sipoon väestöstä.

Kuva 4. Taajamien kehitys Sipoon väestösuunnite 2024

Taajamien kehitystä kuvaavasta väestösuunnitteesta nähdään, että väestön kasvua odotetaan lähivuosina erityisesti Nikkilän ja Söderkullan taajamien alueelle sekä myöhemmin Talmaan. Muilla alueilla väestön kasvu on hyvin maltillista.

Esiopetukseen soveltuvien toimitilojen kartoitus

Salpar skola

Salpar skolan oppilaaksiottoalueen esiopetuksen ruotsinkieliset lapsimäärät vaihtelevat 1–6 lapsen välillä vuoteen 2029 asti eli siellä on hyvin vähän lapsia oman esiopetusryhmän perustamista ajatellen. Salpar skolan yhteydessä olisi kuitenkin riittävät tilat esiopetuksen järjestämiseksi. Salpar skolan koulurakennuksen kunto on määritelty Koulutuksen toimialan kouluverkkokatsauksessa melko heikoksi. Rakennuksen kuntoluokka on 38 % (rakennuksen teknisen arvon ja jälleenhankinta-arvon suhde) ja vaatisi remontointia tulevaisuudessa.

Boxby skola

Boxby skolan oppilaaksiottoalueen esiopetuksen ruotsinkieliset lapsimäärät vaihtelevat 3–6 lapsen välillä. Keskimäärin lapsimäärät ovat Boxin alueella kyläkouluista tasaisimmat tulevan viiden vuoden aikana. Boxby skolasta ei löytynyt sopivaa tilaa esiopetuksen järjestämiseen lukuvuodelle 2024–2025. Tiloja kartoitettiin syksyllä 2023 ja esiopetuksen tilaksi ehdotettiin remontoitavaksi läheistä rivitaloasuntoa. Esteettömyysvaatimukset huomioiden remontin kustannusvaikutukset olisivat nousseet yli 250 000 euroon. Toimitila-yksikön mukaan korjaustyöt eivät kuitenkaan lisäisi kiinteistön arvoa eivätkä sen kokonaiskäyttökelpoisuutta, joten remontoinnista luovuttiin korkeiden kokonaiskustannuksien vuoksi. Uusia tilavaihtoehtoja ei ole löydetty.

Gumbostrads skola

Gumbostrands skolan oppilaaksiottoalueen esiopetuksen ruotsinkieliset lapsimäärät vaihtelevat 1–8 lapsen välillä. Sipoon kunta on vuokrannut koulutuksen toimialan käyttöön lisätilaa Gumbontalosta elokuun 2025 loppuun saakka. Tiloja käytetään Gumbostrands skolan lisätiloina muun muassa ruokailuun, liikuntaan ja kerhotoimintaan liittyen. Esiopetus toimii lukuvuonna 2024–2025 Gumbontalon tiloissa.

Tilojen käyttötarpeeseen liittyviä seikkoja selvitetään teknisessä valiokunnassa marraskuun aikana. Tilat Gumbontalossa ovat mahdollisesti esiopetuksen käytettävissä myös lukuvuonna 2025–2026. Tilojen jatkokäyttöön vaikuttaa koulutuspalvelujen muu tarve enemmän kuin pelkästään esiopetuksen järjestäminen. Muuta tilaa esiopetukselle Gumbostrands skolan yhteydessä ei ole tiedossa.

Söderkulla förskola

Söderkulla förskolassa on mahdollista järjestää esiopetus kaikille Etelä-Sipoon ruotsinkielisille esioppilaille. Seuraavien viiden vuoden aikana ruotsinkielisten ikäluokkien koko vaihtelee 17–36 oppilaan välillä. Muuttoliikkeen takia lapsimäärässä voi tapahtua pieniä muutoksia. Jos ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen hakeutuu paljon lapsia, joiden äidinkieli on muu kuin ruotsi, nykyiset tilat voivat kuitenkin käydä ahtaiksi.

Söderkulla förskolassa toimii tällä hetkellä kaksi ruotsinkielistä esiopetusryhmää. Henkilöstömitoituksen puolesta kahteen esiopetusryhmään voidaan sijoittaa maksimissaan 42 lasta. Tilojen puolesta Miilin sivistyskeskuksen ruotsinkielisen esiopetuksen nykyiset tilat soveltuvat noin 36 lapselle. Söderkulla skolan oman rakennuksen valmistuessa arviolta vuonna 2028 Söderkulla förskolan toiminnan on

tarkoitus siirtyä uuteen rakennukseen, johon on suunniteltu tilat myös esiopetukselle (2 ryhmää sekä kielikylpyopetus).

Kunnalliset päiväkodit

Päiväkotien tiloja ei ole kartoitettu esiopetuksen järjestämipaikoiksi, sillä Sipoossa on linjattu, että esiopetuksen tulisi tapahtua koulujen yhteydessä. Tämä mahdollistaa sujuvan esi- ja alkuopetuksen yhteistyön. Etelä-Sipoon kunnallisissa päiväkodeissa ei myöskään ole esiopetukselle vapaata kapasiteettia. Pienen esiopetusryhmän sijoittaminen päiväkotiin osaksi varhaiskasvatusryhmää on koettu toiminnan järjestämisen kannalta haastavaksi eikä ole pedagogisesti tarkoituksenmukaista.

Yksityiset päiväkodit

Yksityisistä päiväkodeista Etelä-Sipoossa ruotsinkielistä varhaiskasvatusta järjestävät Box barnträdgård sekä Musiikkipäiväkoti Poco. Boxin kylässä toimivassa Box barnträdgårdissa varhaiskasvatusta toteutetaan kunnan palvelusetelitoimintana 1–5-vuotiaille lapsille. Viime vuosina Box barnträdgårdissa ei ole järjestetty esiopetusta, kun esiopetus Boxissa siirtyi kunnan järjestämänä koulun yhteyteen.

Eteläisessä Söderkullassa sijaitseva Musiikkipäiväkoti Poco on yksityinen kaksikielinen päiväkoti, joka järjestää tällä hetkellä esiopetusta vain suomenkielisille lapsille. Päiväkoti on ilmaissut kiinnostuksena järjestää myös ruotsinkielistä esiopetusta lukuvuosina 2025–2026 sekä 2026–2027. Luvan esiopetustoiminnalle myöntää vuosittain kunnan sivistysvaliokunta. Esiopetus on maksutonta 4 h osalta myös yksityisen päiväkodin järjestämänä, mutta esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus on maksullista.

Tämänhetkisen tiedon perusteella Musiikkipäiväkoti Pocon tulee hakemaan järjestämislupaa ja esiopetuksessa aloittaisi heidän arvionsa mukaan ikäluokasta 7 lasta vuonna 2025 ja 5 lasta vuonna 2026. Tämä pienentäisi lapsimääriä muissa kunnan esiopetusryhmissä.

Ratkaisuvaihtoehdot

Vaikutusten ennakkoarvioinnissa tarkastellaan kahta vaihtoehtoa ruotsinkielisen esiopetuksen järjestämiseksi. Vaihtoehdossa 1 koko ruotsinkielisen ikäluokan esiopetus järjestetään Söderkulla skolan yhteydessä kahdessa ryhmässä. Odotettu ryhmäkoko lukuvuonna 2025–2026 noin 15–18 lasta. Kyseessä on jo olemassa oleva varhaiskasvatuksen esiopetusyksikkö, jossa on vakiintuneet toimintatavat ja pysyvä henkilöstö. Esiopetus järjestetään Miilin tiloissa, kunnes Söderkulla skolan uusi koulurakennus valmistuu arviolta 2028.

Vaihtoehdossa 2 esiopetustoiminta voidaan käynnistää Gumbostrandin tai Salparin koulun yhteydessä, jos oppilasmäärä on riittävä, vähintään 7 lasta. Esiopetuksen järjestäminen kahdessa kyläkoulussa ei ole taloudellisesti, toiminnallisesti ja pedagogisesti tarkoituksenmukaista. Gumbostrandissa esiopetus järjestettäisiin Gumbontalon tiloissa, mikä edellyttää Gumbontalon käytön jatkamista. Salparissa esiopetus voitaisiin järjestää Salpar skolan tiloissa, jos Salpar skolan koulutoiminta jatkuu. Boxby skolan yhteydessä järjestettävää esiopetusta ei tarkastella, koska kunnalla ei ole osoittaa sille sopivaa tilaa.

Arvioinnin perusteella voidaan todeta, että vaihtoehdon 2. esiopetus tulisi toteuttaa Gumbostrands skolan yhteydessä, sillä oppilaaksiottoalueen

lapsimäärät ovat lähivuosina Salpar skolan lapsimääriä suuremmat, kiinteistön kunto on parempi ja Gumbostrands skolan tulevaisuus näyttäytyy vakaana.

Lasten ja kuntalaisten osallistaminen

Lasten mielipiteitä on kuultu osana lapsivaikutusten ennakkoarviointia. 5-vuotiaita ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen osallistuvia lapsia on haastateltu siitä, mitä he pitävät tärkeänä päiväkodissa, mistä he eivät pidä ja millainen olisi heidän toiveidensa esiopetus. Lisäksi lapset ovat valokuvanneet itselleen tärkeitä asioita päiväkodissa. Haastatteluihin osallistui 15 lasta. Haastattelut toteutettiin huoltajien luvalla yhdessä varhaiskasvatuksen henkilöstön kanssa. Lasten mielipiteitä on huomioitu osana vaikutusten ennakkoarviointia (liite 1) ja ne ovat luettavissa erillisenä koontina (liite 2).

Kuntalaisille on järjestetty 1.10. kuulemistilaisuus esiopetuksen järjestämisvaihtoehdoista. Tilaisuudessa kuntalaiset saivat tietoa eri vaihtoehdoista, keskustella ja kertoa mielipiteensä lomakkeella. Lisäksi esitysmateriaali on ollut nähtävissä Sipoo.fi verkkosivuilla ja kuntalaiset ovat voineet kertoa mielipiteensä sivustolla julkaistulla verkkolomakkeella. 2.10.–7.10. Kuulemistilaisuuteen osallistui noin 20 asukasta, joista 8 jätti mielipiteensä kirjallisena. Verkkolomakkeella tai sähköpostitse mielipiteensä kertoi 194 vastaajaa. Kuntalaisten mielipiteitä on huomioitu osana vaikutusten arviointia (liite 1) ja ne ovat luettavissa myös laajempina koontina (liite 3).

Vaikutusten ennakkoarviointi (lapset, asiakkaat, kunta, kunnan talous)

Vaikutusten ennakkoarvioinnissa on vertailtu kahden esitetyn vaihtoehdon arvioituja vaikutuksia erityisesti suhteessa lasten ja perheiden hyvinvointiin (lapsivaikutusten arviointi) sekä kuntaan kohdistuvien vaikutusten että taloudellisten vaikutusten näkökulmasta. Varhaiskasvatustalain (2018 / luku 2 / §4) edellyttää, että varhaiskasvatuksesta päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu. Vaikutusten ennakkoarviointi on kokonaan luettavissa liitteessä 1.

Vaikutusten ennakkoarvioinnin perusteella nähdään, että molemmissa esitetyistä vaihtoehdoista on lasten ja perheiden näkökulmasta sekä hyviä että huonoja puolia. Ei voida yksiselitteisesti todeta, että toinen vaihtoehdoista olisi lasten edun näkökulmasta parempi. Kuntalaisten mielipiteissä korostuu tarve pienemmille esiopetusryhmille sekä lapsen lähikoululla sijaitsevaan esiopetukseen. Kyläkoulujen ympäristö koetaan turvallisemmaksi ja lapselle muodostuvien sosiaalisten suhteiden pysyvyyttä arvostetaan. Terveystilain näkökulminä nousevat esiin itsenäinen liikkuminen, vähäisempi melu ja kuormittavuus, luonnonympäristön terveellisyys sekä tartuntatautien ennaltaehkäisy. Esiopetuksen järjestäminen kyläkoulujen yhteydessä nähdään kuntastrategian mukaisena, kylien elinvoimaisuutta sekä asumishalukkuutta lisäävänä tekijänä.

Toiminnan järjestämisen näkökulmasta esiopetuksen järjestäminen kyläkoulujen yhteydessä pienelle lapsimäärälle on haastavaa osittain tilojen, mutta erityisesti henkilöstön saatavuuden ja laadukkaan pedagogisen toiminnan varmistamisen näkökulmista. Lapsella on mahdollisuus monipuolisempiin ystävyyssuhteisiin ja sosiaalisten taitojen harjoitteluun, kun esiopetus järjestetään suuremmassa ryhmässä.

Söderkulla skolan esiopetuksessa vakiintuneet toimintatavat, henkilöstön riittävyys ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan resurssit tukevat toimintaa.

Toisaalta kyläkoulun yhteydessä pieni esiopetusryhmä ja luonnonläheinen ympäristö voivat mahdollistaa tiettyjä pedagogisia toimintoja. Lasten koulupolun yhtenäisyyden ja lyhyemmän esiopetusmatkan näkökulmasta esiopetuksen järjestäminen kyläkouluilla olisi hyvä vaihtoehto. Yhden esiopetusryhmä säilyttäminen kyläkoululla tuo huoltajille enemmän valinnan mahdollisuuksia lapsensa esiopetuspaikan suhteen ja varmistaa esiopetustilojen riittävyyden Söderkulla skolan rakennuksen valmistumiseen asti. Kyläkoulujen oppilaaksiottoalueilla asuvien ruotsinkielisten lasten pieni lukumäärä vaikeuttaa kuitenkin esiopetustoiminnan pitkäjänteistä suunnittelua.

Taloudelliset vaikutukset

1. Esiopetusta järjestetään vain Söderkulla förskolassa

Esiopetuksen järjestäminen kaikille Etelä-Sipoon ruotsinkielisille lapsille Söderkulla förskolassa maksaa varhaiskasvatuksen toimialalle noin 420 000 euroa eli saman verran kuin nykyiset kustannukset, jos lapsimäärä on alle 36 lasta, toiminta järjestetään nykyisissä esiopetuksen tiloissa Söderkulla förskolassa ja henkilökuntaa on saman verran.

Taulukko 3. Nykyiset esiopetuksen kustannukset Söderkulla förskolassa

Kustannus: Söderkulla förskola 34 lasta	Euroa/vuosi
Vuokra Miili, 2x ryhmähuone	105 000
Henkilöstökulut Söderkulla förskola (4 Vo+ 2 Lh)	260 000 (Vo 45 000, Lh 40 000)
Ruokapalveluveloitus	50 000
Materiaalikustannukset	3500
Yhteensä	418 500

2. Esiopetusta järjestetään Söderkulla förskolan lisäksi Gumbostrands skolassa

Jos esiopetusta järjestetään sekä Söderkulla förskolassa että Gumbostard skolan yhteydessä Gumbontalossa, vuosittaiset kustannukset ovat esimerkkitapauksessa 34 lapselle yhteensä noin 480 000e eli noin 60 000 e kalliimmat kuin esiopetuksen järjestäminen pelkästään Söderkulla förskolassa.

Lisäksi Gumbontaloon tarvitaan esioppilaita varten n 40 000 euron wc-remontti sekä toiminnan aloitukseen kalusteita ja toimintavälineitä n. 10 000 eurolla.

Lapsimäärän mahdollisesti kasvaessa tarvitaan lisärahoitusta ruokapalveluun ja toimintamateriaalikustannuksiin. Gumbostrandissa tarvitaan kolmas kasvattaja, jos lapsimäärä ylittää 14 lasta, mutta todennäköisesti silloin voidaan henkilökuntaa siirtää yksiköstä toiseen lisäämättä yhteiskustannuksia.

Taulukko 4. Kustannukset, jos esiopetusta järjestetään Söderkulla förskolan lisäksi Gumbontalossa

Kustannus: Söderkulla förskola 26 lasta	Euroa/vuosi
Vuokra Miili, 2x ryhmähuone	105 000
Henkilöstökulut Miili (3 Vo+ 2 Lh)	215 000 (Vo 45 000e , Lh 40 000e)
Ruokapalveluveloitus	38 000
Materiaalikustannukset	3 000
Yhteensä	361 000

Kustannus: Gumbontalo 8 lasta	Euroa/vuosi
Vuokra Gumbontalo, esiopetuksen tilat	21 500
Henkilöstökulut Gumbontalo (1Vo + 1 Lh)	85 000
Ruokapalveluveloitus, yhteensä	12 000
Materiaalikustannukset, yhteensä	1500
Yhteensä	120 000
Molemmat esiopetusryhmät yhteensä	481 000

Kertakustannukset Gumbantalossa v. 2025	
Gumbontalon tilojen kalustaminen ja toimintavälineet	10 000
Tarvittava remontti, wc-tila	40 000
Yhteensä	50 000

Johtopäätökset

Ehdotetaan, että ruotsinkielistä esiopetusta järjestetään Etelä-Sipoossa syksystä 2025 alkaen sekä Söderkulla förskolan että Gumbostrands skolan yhteydessä. Vaihtoehto on kustannuksiltaan noin 60 000 e suurempi kuin esiopetuksen keskittäminen Söderkulla förskolaan, mutta se varmistaa opetustilojen riittävyyden Söderkulla skolan uuden rakennuksen valmistumiseen asti. Koska ruotsinkieliseen esiopetukseen hakeutuu vuosittain myös lapsia, joiden äidinkieli on muu kuin ruotsi, toteutuvia oppilasmääriä on vaikeaa ennustaa täsmällisesti ja nykyisissä Miilin tiloissa ei ole joustovaraa. Oppilasmäärän kasvaessa väistötilojen etsiminen yllättäen olisi kustannuksiltaan todennäköisesti kalliimpaa.

Esiopetustoiminta voidaan käynnistää, jos esiopetusryhmään hakee vähintään seitsemän lasta. Järjestelyä arvioidaan uudelleen tarvittaessa, jos tilanne esimerkiksi oppilasmäärien suhteen muuttuu. Ratkaisu lisää huoltajien valinnanmahdollisuuksia lastensa esiopetuspaikan suhteen, sillä Gumbostrandin esiopetukseen voi hakeutua myös toisilta oppilaaksiottoalueilta. Ratkaisussa on huomioitu myös kuntalaisten mielipiteet kyläkoulujen esiopetuksen säilyttämisen puolesta.

Esiopetuksen järjestämistä tarkastellaan tarkemmin varhaiskasvatuksen tulevan palveluverkkosuunnitelman yhteydessä. Vaikka esiopetus järjestetään varhaiskasvatuksen toimialalla, myös yhteistyö koulutuksen toimialan kanssa on keskeistä, sillä esiopetus nähdään tärkeänä osana lapsen koulupolkua.

Toimivalta

Sipoon kunnan hallintosäännön (26 §) mukaan valiokunta päättää toiminnan aloittamisesta, muuttamisesta tai lakkauttamisesta, edellyttäen että päätös ei aiheuta merkittävää muutosta valiokunnan alaisen toiminnan palveluverkkoon tai hallintosäännössä vahvistettuun organisaatorakenteeseen.

Bakgrund

Enligt bildningsutskottets beslut (7.5.2024 § 75) ordnas den svenskspråkiga förskoleundervisningen i hela södra Sibbo av småbarnspedagogiken från och med hösten 2025. Ändringen säkerställer likvärdig behandling av förskoleeleverna i kommunen angående klientavgifter, vårdarrangemang under semestertider, iakttagande av skjutsprinciperna och erbjudande av småbarnspedagogik som kompletterar förskoleundervisningen till alla barn i förskoleåldern.

Detta innebär en ändring i elevupptagningsområdena för Boxby skola, Salpar skola och Gumbostrands skola, där förskoleundervisningen har tidigare ordnats av utbildningssektorn. Under den innevarande verksamhetsperioden 2024–2025 ordnas förskoleundervisning endast i samband med Gumbostrands skola, eftersom det inte har ordnats lämpliga lokaler för förskoleundervisningen i Boxby skola och det inte har anmälts tillräckligt många barn till förskoleundervisningen i Salpar skola för att kunna inleda verksamheten.

Sektorn för småbarnspedagogik har utrett konkreta lokaler för ordnandet av förskoleundervisning i samarbete med sektorn för samhälle och miljö. I utredningen beskrivs nuläget för den svenskspråkiga förskoleundervisningen, prognosen för antalet svenskspråkiga barn i södra Sibbo i framtiden samt alternativa lösningar till lokaler som är till förskoleundervisningens förfogande och ordnandet av svenskspråkig förskoleundervisning i södra Sibbo från och med hösten 2025. I samband med utredningen har kommuninvånarna hörts, barnen har intervjuats om sina åsikter och en förhandsbedömning om konsekvenser har utförts om de presenterade alternativen.

Denna utredning om lokaler för den svenskspråkiga förskoleundervisningen i södra Sibbo bifogas som en del av småbarnspedagogikens kommande servicenätplan, och i samband med servicenätplanen granskas lokalalternativen och de långsiktiga lösningarna i närmare detalj. På grund av tidtabellen förs ordnandet av den svenskspråkiga förskoleundervisningen till beslutsfattande innan den övriga servicenätplanen färdigställs, så att processen för anmälning till förskoleundervisningen framskrider enligt tidtabellen.

Principer för ordnande av förskoleundervisning

Riktlinjen i Sibbo kommun är att förskoleundervisning ordnas i samband med skolorna. Detta möjliggör samarbete mellan förskoleundervisningen och den inledande undervisningen samt en enhetlig skolstig till de barn vars förskoleundervisning ordnas i det egna elevupptagningsområdet. Sektorn för småbarnspedagogik har organiseringsansvaret för den kommunala förskoleundervisningen i sin helhet från och med läsåret 2025–2026.

Privata serviceproducenter kan fortfarande ordna förskoleundervisning och småbarnspedagogik som kompletterar förskoleundervisning i Sibbo, om förutsättningarna uppfylls. För tillfället ordnar Nickby barnträdgård svenskspråkig förskoleundervisning och Lehmuslinnan päviväktö finskspråkig förskoleundervisning i mellersta och norra Sibbo och Musikdaghemmet Poco ordnar finskspråkig förskoleundervisning i södra Sibbo. Dessutom har familjerna möjlighet att ansöka om plats till förskoleundervisning i Sibbos grannkommuner till antingen privat eller kommunal förskoleundervisning.

Den lagstadgade småbarnspedagogiken som kompletterar förskoleundervisningen ska beaktas i ordnandet av förskoleundervisning som en del av barnets förskoledag. Avgiftsfri förskoleundervisning ordnas kl. 9–13, och övriga tider (kl. 6.30–9 och 13–17.30) deltar barnet i småbarnspedagogiken som kompletterar förskoleundervisningen. Målet är att dagen är enhetlig ur barnets perspektiv och att barnet kan tillbringa hela dagen i samma grupp med bestående personal.

Förskoleundervisningens personaldimensionering

I ordnandet av förskoleundervisning ska personaldimensioneringen enligt lagen om småbarnspedagogik beaktas (1 vuxen/7 barn). Det är centralt för ordnandet av trygg och högklassig förskoleundervisning och småbarnspedagogik som kompletterar förskoleundervisning att det finns tillräckligt med utbildad personal. Ett litet barnantal (under 8 barn) kräver två vuxna så att personalens arbetsskift täcker hela dagen inom förskoleundervisningen och småbarnspedagogiken.

Förskolegrupper med två vuxna är mycket sårbara då personalen har frånvaron, eftersom det är särskilt utmanande att få svenskspråkiga vikarier. Dessutom skulle personalen arbeta ensamma cirka 2,5 timmar per dag enligt de tider då barnen deltar i småbarnspedagogiken. Det är inte önskvärt att personalen arbetar ensamma inom småbarnspedagogiken med tanke på hela gruppens säkerhet.

Förskoleundervisningens skolskjutsprinciper

Barnet kan beviljas skolskjuts till förskoleundervisningen till barnets primära förskoleplats. Skolskjuts för förskoleelever beviljas i första hand i form av ett understöd för ledsagande som betalas till vårdnadshavaren. Detta betyder att vårdnadshavaren ska skjutsa eleven till förskolan och tillbaka. Understöd för ledsagande beviljas om skolvägen är över 5 km lång eller om den enligt bildningsutskottets beslut anses vara farlig.

Rätten gäller endast för resor mellan hemmet och förskoleundervisning som varar i fyra timmar. Understöd för ledsagande beviljas alltså inte för resor mellan hemmet och den kompletterande småbarnspedagogiken. Sibbo kommuns skolskjutsprinciper följer såväl lagen om grundläggande utbildning som beslut som fattas av bildningsutskottet.

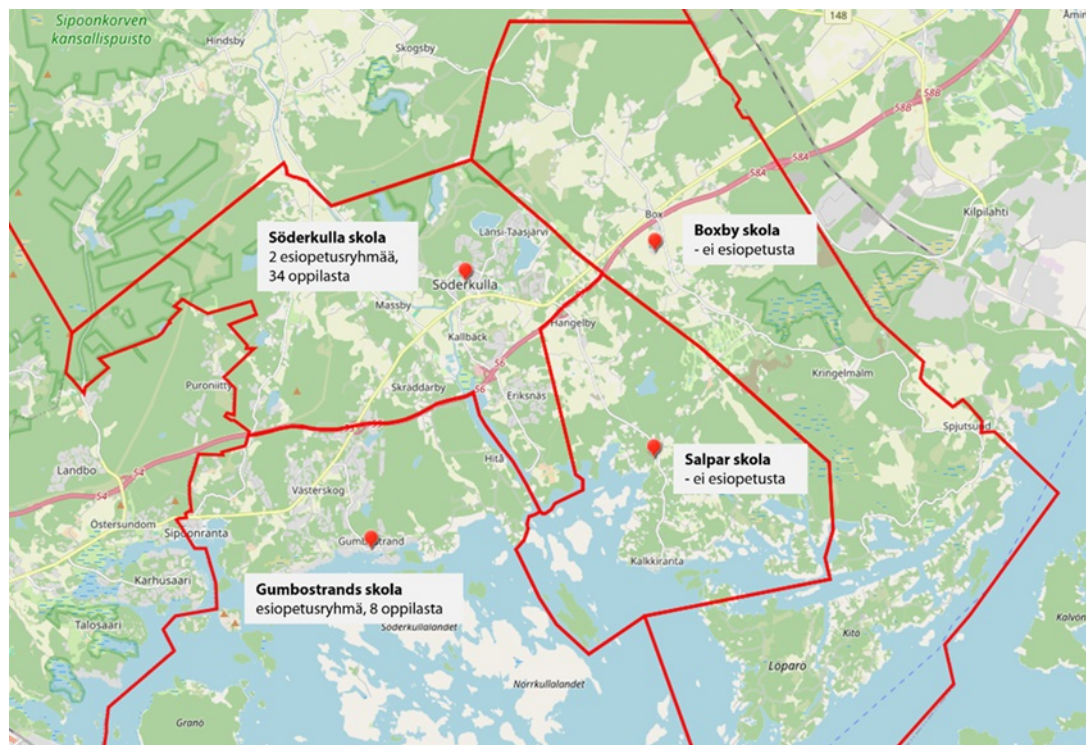
Förskoleenheter och antalet barn i södra Sibbo

Under läsåret 2024–2025 ordnar utbildningssektorn svenskspråkig förskoleundervisning i södra Sibbo i Gumbostrands förskola i samband med Gumbostrands skola och sektorn för småbarnspedagogik ordnar svenskspråkig förskoleundervisning i Söderkulla förskola i bildningscentret Miili. Dessutom finns en språkbadsgrupp i Miili, som är placerat i Landsängens daghem. Språkbadsundervisningen är riktad till barn med annat modersmål än svenska och möjliggör en skolstig i en språkbadsklass.

Tabell 1. Förskoleenheter och barnantalen i södra Sibbo läsåret 2024–2025.

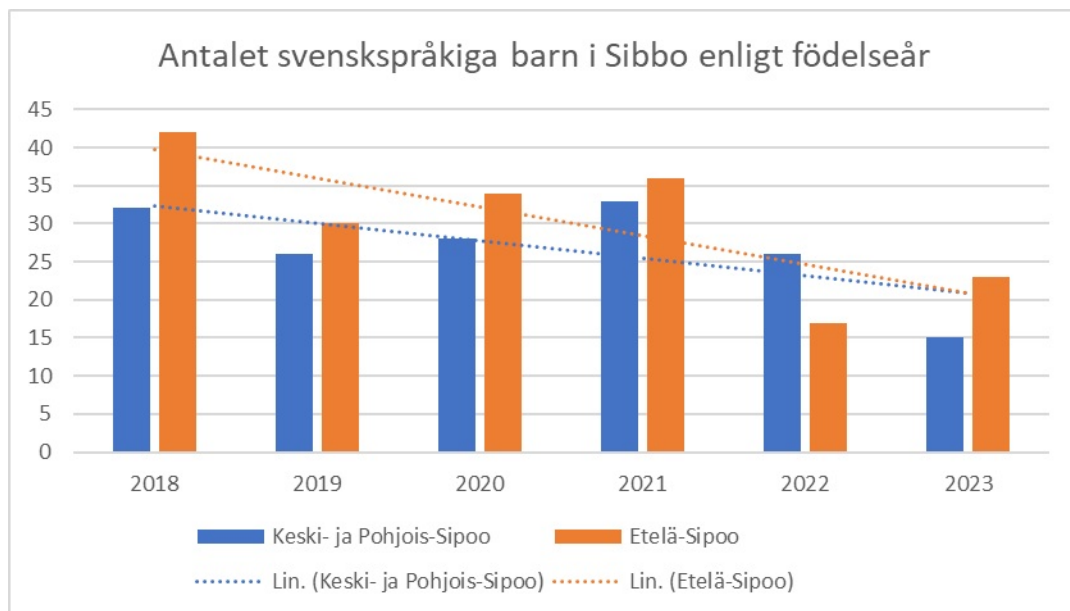
Förskoleenhet	Grupp/språk	Antalet barn	Plats
Gumbostrands förskola	1 svenska	8	Gumbostrands skola
Söderkulla förskola	2 svenska	34	Miili: Söderkulla skola
Skogsbackens språkbadsförskola i Miili	1 svenska, språkbad	13	Tillfälliga lokaler, Landsängens daghem
Förskoleundervisningen vid Sipoonlahden koulu	2 finska	45	Miili: Sipoonlahden yhtenäiskoulu

Bild 1. Svenskspråkig förskoleundervisning och elevupptagningsområden 2024–2025

Antalet svenskspråkiga barn minskar

Bild 2. Det nuvarande antalet svenskspråkiga barn i hela Sibbo.

Under de närmaste åren kommer antalet svenskspråkiga barn att minska i hela kommunen, om inte inflyttningen av svenskspråkiga familjer till Sibbo ökar kraftigt. Antalet svenskspråkiga barn i elevupptagningsområdena i södra Sibbo kommer att minska således att de beräknade elevantalen i förskoleundervisningen varierar mellan 1–8 barn åren 2025–2029.

Tillsvidare är det antecknade modersmålet i befolkningsdatasystemet det enda tillförlitliga sättet att uppskatta behovet av svenskspråkig småbarnspedagogik och förskoleundervisning i kommunen. Det antecknade modersmålet i befolkningsdatasystemet har uttryckligen betydelse för hur mycket statsandelar kommunen beviljas.

Tabellen nedan baserar sig på aktuell befolkningsdata (9/2024) och i den har både barnets födelseår och året barnet börjar i förskolan antecknats. I Immersby bor dessutom 6 svenskspråkiga barn, vars födelseår är 2018–2023.

Tabell 2. Antalet svenskspråkiga barn i södra Sibbo enligt elevupptagningsområde.

Elevupptagningsområde	2018/fu2024	2019/fu2025	2020/fu2026	2021/fu2027	2022/fu2028	2023/fu2029
Söderkulla skola	25	19	16	22	9	14
Gumbostrands skola	9	5	8	3	1	4
Salpar skola	2	3	5	6	1	1
Boxbyskola	6	3	5	5	6	4
Totalt	42	30	34	36	17	23

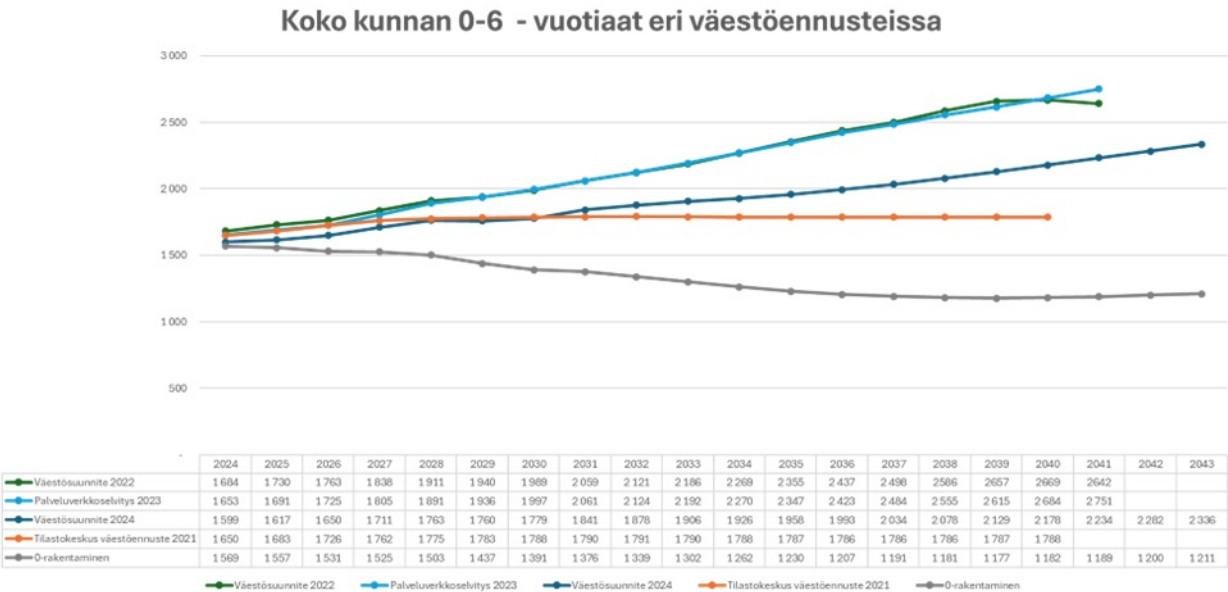
Barn med annat modersmål än svenska

Barn med annat modersmål än svenska söker sig i någon mån till svenskspråkig förskoleundervisning. Detta gäller särskilt tvåspråkiga (finska och svenska) familjer. Den årliga ökningen är cirka 5–10 barn i hela Sibbo. Under det innevarande året ansökte tre barn, vars modersmål var annat än svenska, till svenskspråkig förskoleundervisning i södra Sibbo. Enligt uppskattning kommer ökningen i åldersklassen som deltar i

förskoleundervisningen under läsåret 2025–2026 vara cirka sju barn utgående från det aktuella deltagarantalet i den svenskspråkiga småbarnspedagogiken. I medeltal utgör finskspråkiga elever 11,6 procent av elevantalet i svenskspråkiga skolor i Sibbo kommun.

Befolkningsplanen beaktar kommunens byggprognos

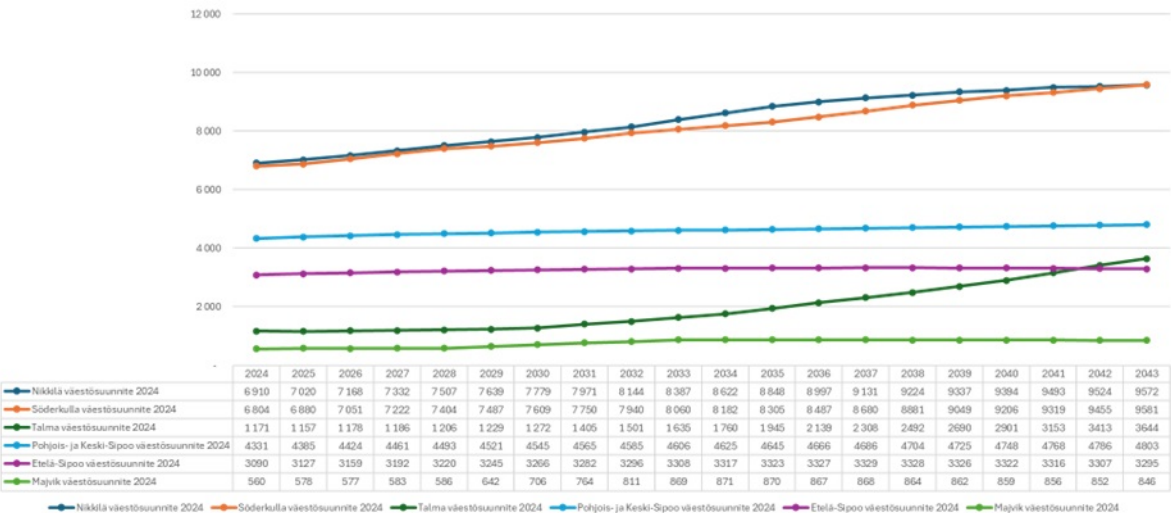
Bild 3. Hela kommunens 0–6-åringar i olika befolkningsprognoser.

Sibbos befolkningsplan (i mörkblått) har uppdaterats under våren 2024 med beaktande av Statistikcentralens bakgrundsuppgifter om Sibboborna, CGI:s geodata om fastigheter och kommunens byggprognos, som baserar sig på planläggningsprogrammet, investeringsprogrammet och pågående byggprojekt i kommunen.

Enligt befolkningsplanen skulle antalet 0–6-åringar öka med cirka 180 barn till år 2030. Förverkligandet av befolkningsplanen förutsätter att byggprojekten framskrider. Om inga byggprojekt framskrider förväntas antalet 0–6-åriga barn att däremot minska med cirka 180 barn. I befolkningsplanen antas att andelen svenskspråkiga invånare hålls på sin nuvarande nivå, dvs. cirka 30 procent av Sibbo kommuns befolkning.

Bild 4. Tätorternas utveckling i Sibbos befolkningsplan 2024.

Av befolkningsplanen som beskriver utvecklingen i tätorterna ser vi att befolkningen väntas öka särskilt i tätorterna Nickby och Söderkulla och senare i Tallmo. På övriga områden är befolkningens tillväxt mycket måttlig.

Kartläggning av lokaler som lämpar sig för förskoleundervisning

Salpar skola

Antalet svenskspråkiga barn som deltar i förskoleundervisning i elevupptagningsområdet för Salpar skola varierar mellan 1–6 barn ända till år 2029, det finns alltså mycket få barn där med tanke på en egen förskolegrupp. Det skulle dock finnas tillräckliga lokaler för ordnandet av förskoleundervisning i samband med Salpar skola. I utbildningssektorns översikt över skolnätet har skolbyggnaden för Salpar skola bedömts vara i mycket dåligt skick. Byggnadens konditionsklass är 38 procent (byggnadens tekniska värde i relation till återanskaffningsvärdet), och den skulle kräva renovering i framtiden.

Boxby skola

Antalet svenskspråkiga barn i elevupptagningsområdet för Boxby skola varierar mellan 3–6 barn. I medeltal är barnantalet mest stabil på Boxby skolas elevupptagningsområde under de kommande fem åren. Inga lämpliga lokaler hittades i Boxby skola för ordnandet av förskoleundervisning för läsåret 2024–2025. Lokalerna kartlades hösten 2023 och en närliggande radhuslägenhet föreslogs som en lokal för förskoleundervisningen efter renovering. Med tanke på tillgänglighetskraven skulle kostnadseffekterna för renoveringen ha stigit till över 250 000 euro. Enligt enheten Lokalitetsförvaltning skulle reparationsarbetena dock inte öka fastighetens värde eller dess användbarhet i sin helhet, vilket innebar att kommunen avstod från renoveringen på grund av de höga helhetskostnaderna. Nya lokalalternativ har inte hittats.

Gumbostrands skola

Antalet svenskspråkiga barn i elevupptagningsområdet för Gumbostrands skola varierar mellan 1–8 barn. Sibbo kommun har hyrt tilläggslokaler i Gumbohuset till utbildningssektorn till slutet av augusti 2025. Lokalerna används som tilläggslokaler för Gumbostrands skola för bland annat matservice, gymnastik och klubbverksamhet. Förskoleundervisningen ordnas i Gumbohusets lokaler under läsåret 2024–2025.

Tekniska utskottet behandlar aspekter kring lokalernas användningsbehov i november. Lokalerna i Gumbohuset kan eventuellt användas för förskoleundervisningen även under läsåret 2025–2026. Den fortsatta användningen av lokalerna påverkas mer av utbildningssektorns övriga behov än endast av ordnandet av förskoleundervisning. Inga andra lokaler har hittats för förskoleundervisningen i samband med Gumbostrands skola.

Söderkulla förskola

Det är möjligt att ordna förskoleundervisning i Söderkulla förskola för alla svenskspråkiga förskoleelever i södra Sibbo. Under de kommande fem åren varierar de svenskspråkiga åldersklassernas storlek mellan 17–36 elever. Små ändringar kan ske i barnantalen på grund av flyttningsrörelsen. De nuvarande lokalerna kan dock bli trånga om många

barn med annat modersmål än svenska ansöker till den svenskspråkiga småbarnspedagogiken.

Det finns för tillfället två svenskspråkiga förskolegrupper i Söderkulla förskola. För personaldimensioneringens del kan maximalt 42 barn delta i två förskolegrupper. De nuvarande lokalerna för svenskspråkig förskoleundervisning i bildningscentret Miili är lämpliga för cirka 36 barn. Då skolbyggnaden för Söderkulla skola färdigställs enligt uppskattning år 2028 är avsikten att verksamheten i Söderkulla förskola överförs till den nya byggnaden, som också har lokaler planerade för förskoleundervisningen (två grupper samt språkbadsundervisning).

Kommunala daghem

Daghemmens lokaler har inte kartlagts för förskoleundervisningen, eftersom enligt Sibbo kommuns riktlinje ska förskoleundervisningen ordnas i samband med skolorna. Detta möjliggör ett smidigt samarbete mellan förskoleundervisningen och den inledande undervisningen. Det finns inte heller ledig kapacitet för förskoleundervisningen i de kommunala daghemmen i södra Sibbo. Placerandet av en liten förskolegrupp i daghemmet som en del av gruppen för småbarnspedagogik har upplevts vara utmanande angående ordnandet av verksamhet och har inte upplevts vara ändamålsenligt för pedagogiken.

Privata daghem

Box barnträdgård och Musikdaghemmet Poco är privata daghem som ordnar svenskspråkig småbarnspedagogik i södra Sibbo. Box barnträdgård är belägen i Box och ordnar småbarnspedagogik för barn i 1–5-års åldern som kommunens servicesedelverksamhet. Under de senaste åren har Box barnträdgård inte ordnat förskoleundervisning i och med att förskoleundervisningen i Box överfördes till kommunal förskoleundervisning i samband med skolan.

Musikdaghemmet Poco i södra Sibbo är ett privat tvåspråkigt daghem som för tillfället ordnar förskoleundervisning endast till finskspråkiga barn. Daghemmet har uttryckt intresse för att även ordna svenskspråkig förskoleundervisning under läsåren 2025–2026 och 2026–2027. Bildningsutskottet i Sibbo beviljar tillstånd till förskoleverksamhet årligen. Förskoleundervisningen är avgiftsfri för fyra timmar även då det ordnas av en privat serviceproducent, men småbarnspedagogik som kompletterar förskoleundervisningen är avgiftsbelagd.

Enligt aktuella uppgifter kommer Musikdaghemmet Poco ansöka om tillstånd att ordna förskoleundervisning, och enligt deras bedömning skulle 7 barn av åldersklassen börja i förskolan år 2025 och 5 barn år 2026. Detta skulle minska antalet barn i kommunens övriga förskolegrupper.

Alternativ till lösningar

I förhandsbedömningen av konsekvenserna granskas två alternativ för ordnandet av svenskspråkig förskoleundervisning. Alternativ 1 är att förskoleundervisningen för den svenskspråkiga åldersklassen ordnas i samband med Söderkulla skola i två grupper. Den förväntade gruppstorleken är cirka 15–18 barn för läsåret 2025–2026. Det handlar om en redan befintlig förskoleenhet inom småbarnspedagogiken med etablerade verksamhetssätt och bestående personal. Förskoleundervisningen ordnas i bildningscentret Miili tills den nya

skolbyggnaden för Söderkulla skola färdigställs enligt uppskattning år 2028.

Alternativ 2 är att förskoleundervisningen inleds i samband med Gumbostrands skola eller Salpar skola om elevantalet är tillräckligt stort, dvs. minst 7 barn. Det är inte ekonomiskt, operativt eller pedagogiskt ändamålsenligt att ordna förskoleundervisning i två byskolor. I Gumbostrand skulle förskoleundervisningen ordnas i Gumbohuset, vilket förutsätter att användningen av Gumbohuset förlängs. I Salpar skulle förskoleundervisningen ordnas i Salpar skola, om skolverksamheten fortsätter i Salpar skola. Möjligheter att ordna förskoleundervisning i Boxby skola granskas inte, eftersom kommunen inte har lämpliga lokaler i byggnaden.

Vi kan konstatera utgående från granskningen att alternativ 2 borde genomföras i samband med Gumbostrands skola, eftersom antalet barn i elevupptagningsområdet är större än för Salpar skola under de närmaste åren, fastigheten är i bättre skick och framtiden för Gumbostrands skola ser stabil ut.

Delaktiggörande av barn och kommuninvånare

Barnens åsikter har hörts som en del av förhandsbedömningen av konsekvenserna för barnen. 5-åriga barn som deltar i svenskspråkig småbarnspedagogik intervjuades om vad de anser att är viktigt i daghemmet, vad de inte tycker om och hur deras drömmars förskoleundervisning skulle se ut. Dessutom fotograferade barnen viktiga aspekter för dem i daghemmet. 15 barn deltog i intervjuerna. Barnen intervjuades med vårdnadshavarnas tillstånd tillsammans med småbarnspedagogikens personal. Barnens åsikter har beaktats som en del av förhandsbedömningen av konsekvenserna (bilaga 1) och de kan läsas som en separat sammanställning (bilaga 2).

Ett diskussionsmöte ordnades för kommuninvånarna den 1 oktober om alternativen för ordnandet av förskoleundervisning. Kommuninvånarna fick information om olika alternativ och möjligheten att diskutera och berätta om sina åsikter per blankett vid mötet. Dessutom har presentationsmaterialet varit framlagt på webbplatsen sibbo.fi och kommuninvånarna har haft möjlighet att berätta sin åsikt med webbplatsens webblankett under tiden 2.10–7.10. Cirka 20 invånare deltog i diskussionsmötet, varav 8 lämnade skriftligt in sin åsikt. 194 invånare berättade om sin åsikt per webblankett eller e-post. Kommuninvånarnas åsikter har beaktats som en del av förhandsbedömningen för konsekvenserna (bilaga 1) och de kan även läsas som en mer omfattande sammanställning (bilaga 3).

Förhandsbedömning av konsekvenserna (barn, klienter, kommunen och kommunens ekonomi)

I förhandsbedömningen av konsekvenserna har de beräknade konsekvenserna för de två presenterade alternativen jämförts i relation till barnens och familjernas välfärd (bedömning av konsekvenser för barn) samt konsekvenserna för kommunen och de ekonomiska konsekvenserna. Lagen om småbarnspedagogik (2018, kapitel 2 § 4) förutsätter att vid beslutsfattande om småbarnspedagogik ska man i första hand se till barnets bästa. Förhandsbedömningen av konsekvenserna kan läsas i sin helhet i bilaga 1.

Utgående från förhandsbedömningen av konsekvenserna ser vi att de båda alternativen medför både för- och nackdelar för barnen och

familjerna. Vi kan inte enkelt konstatera att det ena alternativet vore bättre enligt barnets bästa. I kommuninvånarnas åsikter framhövdes behovet av mindre förskolegrupper samt förskoleundervisning i barnets närskola. Byskolornas miljö upplevs vara tryggare och invånarna värdesätter de bestående sociala förhållandena som barnen bildar. Självständig motion, mindre buller och påfrestningar, en hälsosam närmiljö samt förebyggande av smittsamma sjukdomar lyftes fram ur hälsoperspektiv. Ordande av förskoleundervisning i samband med byskolorna anses vara i enlighet med kommunstrategin och som en faktor som ökar byarnas livskraft och viljan att bo i dem.

Det är utmanande att ordna förskoleundervisning i samband med byskolorna dels på grund av lokalerna, men särskilt med tanke på tillgången av personal och säkerställande av högklassig pedagogisk verksamhet. Barnet har möjlighet till mångsidigare vänskaper och att öva på sociala färdigheter då förskoleundervisning ordnas i en större grupp. Vedertagna verksamhetssätt i förskoleundervisningen i Söderkulla skola, en tillräckligt stor personal och resurserna av speciallärare inom småbarnspedagogik stöder verksamheten.

Å andra sidan kan en liten förskolegrupp och en naturnära miljö i samband med en byskola möjliggöra vissa pedagogiska funktioner. Det vore ett bra alternativ att ordna förskoleundervisning i samband med byskolorna med tanke på barnens enhetliga skolstig och en kortare förskoleväg. Bevarandet av en förskolegrupp i samband med en byskola medför mer valfrihet till vårdnadshavarna angående barnets förskoleplats och säkerställer att det finns tillräckligt med förskolelokaler tills skolbyggnaden för Söderkulla skola blir färdig. Det låga antalet svenskspråkiga barn i elevupptagningsområdena för byskolorna försvårar dock den långsiktiga planeringen av förskoleundervisningsverksamheten.

Ekonomiska konsekvenser

1. Förskoleundervisning ordnas endast i Söderkulla förskola

Det kostar cirka 420 000 euro för sektorn för småbarnspedagogik att ordna förskoleundervisning för alla svenskspråkiga barn i södra Sibbo i Söderkulla förskola, alltså lika mycket som de nuvarande kostnaderna är om antalet barn är mindre än 36 barn och verksamheten ordnas i de nuvarande lokalerna för förskoleundervisningen i Söderkulla förskola med samma personalstyrka.

Tabell 3. Nuvarande kostnader för förskoleundervisningen i Söderkulla förskola.

Kostnad: Söderkulla förskola 34 barn	euro/år
Hyran i Miili, 2 x grupprum	105 000
Personalkostnader i Söderkulla förskola (4 lärare inom småbarnspedagogik och 2 barnskötare)	260 000 (lärare inom småbarnspedagogik 45 000, barnskötare 40 000)
Debitering av kostservice	50 000
Materialkostnader	3 500
Totalt	418 500

2. Förskoleundervisning ordnas i förutom Söderkulla förskola även i Gumbostrands skola

Om förskoleundervisning ordnas i både Söderkulla förskola och Gumbostrands skola i samband med Gumbohuset, är de årliga kostnaderna i exemplet för 34 barn sammanlagt cirka 480 000 euro, dvs. cirka 60 000 euro dyrare än om förskoleundervisning ordnas endast i Söderkulla förskola.

Dessutom behöver wc:n i Gumbohuset renoveras för cirka 40 000 euro för förskoleeleverna och Gumbohuset behöver även möbler och verksamhetsredskap för cirka 10 000 euro för att inleda verksamheten.

Då barnantalet eventuellt stiger krävs tilläggsfinansiering för kostservice och verksamhetsmaterial. En tredje pedagog behövs i Gumbostrand om antalet barn är mer än 14 barn, men det är troligt att personal då kan överföras från en enhet till en annan utan tilläggskostnader.

Tabell 4. Kostnaderna om förskoleundervisning ordnas i Söderkulla förskola och Gumbohuset.

Kostnad: Söderkulla förskola 26 barn	euro/år
Hyran i Miili, 2 x grupprum	105 000
Personalkostnader i Miili (3 lärare inom småbarnspedagogik och 2 barnskötare)	215 000 (lärare inom småbarnspedagogik 45 000, barnskötare 40 000)
Debitering av kostservice	38 000
Materialkostnader	3 000
Totalt	361 000

Kostnad: Gumbohuset 8 barn	euro/år
Hyran i Gumbohuset, förskoleundervisningens lokaler	21 500
Personalkostnader i Gumbohuset (1 lärare inom småbarnspedagogik och 1 barnskötare)	85 000
Debitering av kostservice, sammanlagt	12 000
Materialkostnader, totalt	1 500
Totalt	120 000
Båda förskolegrupper sammanlagt	481 000

Engångskostnader i Gumbohuset år 2025	
Möblering av och verksamhetsredskap till Gumbohusets lokaler	10 000
Nödvändig renovering, wc	40 000
Totalt	50 000

Slutsatser

Förslaget är att svenskspråkig förskoleundervisning i södra Sibbo ordnas från och med hösten 2025 både i Söderkulla förskola och i samband med Gumbostrands skola. Alternativet är cirka 60 000 euro dyrare än centralisering av förskoleundervisningen till Söderkulla förskola men säkerställer att undervisningslokalerna är tillräckligt stora tills den nya skolbyggnaden för Söderkulla förskola färdigställs. Eftersom barn med annat modersmål än svenska ansöker årligen till svenskspråkig förskoleundervisning, är det svårt att beräkna exakt de kommande elevantalerna, och det finns inte extra utrymme i bildningscentret Miili. Det

blir troligtvis dyrare att plötsligt behöva söka efter tillfälliga lokaler då elevantalet ökar.

Förskoleverksamhet kan inledas om minst sju barn ansöker till förskolegruppen. Arrangemanget bedöms på nytt om situationen ändras till exempel gällande elevantalen. Lösningen ökar vårdnadshavarnas valfrihet angående barnets förskola, eftersom barn från andra elevupptagningsområden kan också ansöka till förskoleundervisningen i Gumbostrand. I lösningen beaktas även kommuninvånarnas åsikter om bevarandet av förskoleundervisningen i byskolorna.

Ordnandet av förskoleundervisning granskas närmare i samband med småbarnspedagogikens kommande servicenätplan. Trots att förskoleundervisningen ordnas av sektorn för småbarnspedagogik är samarbetet med utbildningssektorn centralt, eftersom förskoleundervisningen ses som en viktig del av barnets skolstig.

Befogenhet

Utskottet beslutar enligt Sibbo kommuns förvaltningsstadga (26 §) om inledande, ändring eller upphörande av verksamhet förutsatt att beslutet inte leder till betydande ändringar i servicenätet för verksamheten som lyder under utskottet eller i organisationens struktur som fastställts i förvaltningsstadgan.

Esittelijä / Föredragande	Varhaiskasvatusjohtaja / Direktör för småbarnspedagogik Keski-Oja Mervi
Ehdotus / Förslag	Sivistysvaliokunta päättää, että kunnallista varhaiskasvatuksen järjestämää ruotsinkielistä esiopetusta ja täydentävää varhaiskasvatusta järjestetään Etelä-Sipoossa syksystä 2025 alkaen sekä Söderkulla förskolassa että Gumbostrands skolan yhteydessä ns. Gumbotalossa. Päätöksellä taataan esiopetustilojen riittävyys kaikille ruotsinkieliseen esiopetukseen hakeutuville lapsille Söderkulla skolan valmistumiseen saakka. Järjestelyä arvioidaan uudelleen tarvittaessa, jos tilanne esimerkiksi oppilasmäärien suhteen muuttuu. Päätös lähetetään tekniselle valiokunnalle jatkotoimenpiteitä varten. Bildningsutskottet beslutar att från och med hösten 2025 ordnas den kommunala svenskspråkiga förskoleundervisningen och kompletterande småbarnspedagogik i södra Sibbo i Söderkulla förskola och i samband med Gumbostrands skola i det s.k. Gumbohuset. Med beslutet säkerställer vi att lokaler för förskoleundervisningen räcker till för alla barn som söker sig till den svenskspråkiga förskoleundervisningen tills Söderkulla skolas nya skolbyggnad färdigställs. Arrangemanget bedöms på nytt om situationen ändras till exempel gällande elevantalen. Beslutet skickas till tekniska utskottet för fortsatta åtgärder.
Käsittely / Behandling	Ennen tämän asian käsittelyä pidettiin kokoustauko klo 18.43-19.02. Hallintolain 28.1 §:n 5 kohtaan viitaten Mari Berg ilmoitti olevansa esteellinen eikä osallistunut asian käsittelyyn. Varajäsenenä kokouksessa asian käsittelyn ja päätöksenteon aikana Laura Günsberg-Sandström. Puheenjohtajana toimi sivistysvaliokunnan varapuheenjohtaja Tuomas Alaterä.

Caroline Högel-Starck ehdotti, että asia palautetaan valmisteluun:

“Asia palautetaan uudelleenvalmisteluun koskien esiopetuksen järjestämistä Boxissa ja Salparissa. Sivistysvaliokunta toivoo myös, että tekninen valiokunta antaa lausunnon esiopetuksen järjestämistä Boxby skolan ja Salpar skolan yhteydessä sekä mahdollisen aikajänteen.”

Ehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Caroline Högel-Starck ehdotti, että päätösehdotukseen lisätään uusi kappale ensimmäisen kappaleen jälkeen:

”Sivistysvaliokunta pyytää myös, että tekninen valiokunta tekee selvityksen Boxby skolan ja Salpar skolan yhteydessä järjestettävän esiopetuksen tilajärjestelyistä ja kustannuksista ennen lukuvuotta 2026–2027.”

Jari Malm ja Laura Günsberg-Sandström kannattivat Caroline Högel-Starckin ehdotusta.

Sivistysvaliokunta hyväksyi yksimielisesti Caroline Högel-Starckin lisäysehdotuksen.

Innan detta ärende behandlades hölls en paus i sammanträdet kl. 18.43-19.02.

Med hänvisning till 28.1 § 5 mom. i förvaltningslagen anmälde Mari Berg jäv och deltog inte i behandlingen av ärendet. Som ersättare på mötet under behandlingen av ärendet och beslutsfattandet var Laura Günsberg-Sandström.

Som ordförande fungerade bildningsutskottets viceordförande Tuomas Alaterä.

Caroline Högel-Starck föreslog att ärendet återremitteras för ny beredning:

”Ärendet återremitteras för vidare utredning gällande ordnande av förskoleundervisning i Box samt Salpar. Bildningsutskottet önskar även att tekniska utskottet ger ett utlåtande för ordnandet av förskoleundervisning vid Boxby skola och Salpar skola med en möjlig tidslinje.”

Förslaget understöddes inte, varvid det förföll.

Caroline Högel-Starck föreslog att i beslutsförslaget efter det första stycke läggs till ett nytt stycke:

”Bildningsutskottet begär även att tekniska utskottet gör en utredning av arrangemang av utrymmen samt kostnader för förskoleundervisningen i Boxby skola samt Salpar skola inför läsåret 2026–2027.”

Jari Malm och Laura Günsberg-Sandström understödde Caroline Högel-Starcks förslag.

Bildningsutskottet godkände enhälligt Caroline Högel-Starcks tilläggsförslag.

Påätös / Beslut

Sivistysvaliokunta päätti, että kunnallista varhaiskasvatuksen järjestämää ruotsinkielistä esiopetusta ja täydentävää varhaiskasvatusta järjestetään Etelä-Sipoossa syksystä 2025 alkaen sekä Söderkulla förskolassa että Gumbostrands skolan yhteydessä ns. Gumbotalossa. Pääätöksellä taataan esiopetustilojen riittävyys kaikille ruotsinkieliseen esiopetukseen

hakeutuville lapsille Söderkulla skolan valmistumiseen saakka.

Sivistysvaliokunta pyytää myös, että tekninen valiokunta tekee selvityksen Boxby skolan ja Salpar skolan yhteydessä järjestettävän esiopetuksen tilajärjestelyistä ja kustannuksista ennen lukuvuotta 2026–2027.

Järjestelyä arvioidaan uudelleen tarvittaessa, jos tilanne esimerkiksi oppilasmäärien suhteen muuttuu. Päätös lähetetään tekniselle valiokunnalle jatkotoimenpiteitä varten.

Bildningsutskottet beslutade att från och med hösten 2025 ordnas den kommunala svenskspråkiga förskoleundervisningen och kompletterande småbarnspedagogik i södra Sibbo i Söderkulla förskola och i samband med Gumbostrands skola i det s.k. Gumbohuset. Med beslutet säkerställer vi att lokaler för förskoleundervisningen räcker till för alla barn som söker sig till den svenskspråkiga förskoleundervisningen tills Söderkulla skolas nya skolbyggnad färdigställs.

Bildningsutskottet begär även att tekniska utskottet gör en utredning av arrangemang av utrymmen samt kostnader för förskoleundervisningen i Boxby skola samt Salpar skola inför läsåret 2026-2027.

Arrangemanget bedöms på nytt om situationen ändras till exempel gällande elevantalen. Beslutet skickas till tekniska utskottet för fortsatta åtgärder.

Liitteet / Bilagor